

Priskurant

Svenska Nationaldräkter

från
J. F. Holtz
Stockholm

1. LERLAND	2. BLEKINGE	3. ÖSTERÅKER	
4 för Kr. 11.— 10 för Kr. 17.—	4 för Kr. 14.— 10 för Kr. 20.—	4 för Kr. 12.— 10 för Kr. 18.—	
6 " " 16.— 12 " " 23.—	6 " " 18.— 12 " " 25.—	6 " " 14.— 12 " " 20.—	
Vässta Kr. 25.—	10 " " 28.— Vässta " 35.—	8 " " 18.— 16 " " 28.—	
		Vässta Kr. 35.—	
4. HÄTTING	5. NORDMARK	6. MÄDARÉT.	7. LAPPLÄNDET
4 för Kr. 11.— 10 för Kr. 17.—	4 för Kr. 10.— 10 för Kr. 16.—	4 för Kr. 11.— 10 för Kr. 17.—	4 för Kr. 12.— 10 för Kr. 18.—
6 " " 16.— 12 " " 23.—	6 " " 14.— 12 " " 20.—	6 " " 12.— 12 " " 18.—	6 " " 14.— 12 " " 20.—
8 " " 18.— 16 " " 25.—	8 " " 16.— 16 " " 22.—	8 " " 14.— 16 " " 20.—	8 " " 16.— 16 " " 22.—
Vässta Kr. 25.—	10 " " 22.— Vässta " 30.—	10 " " 18.— Vässta " 25.—	10 " " 20.— Vässta " 28.—

Öfver af dessa nationaldräkter äro äfven tillgängliga af J. F. Holtz & Söner i Stockholm, och äro de tillgängliga af J. F. Holtz & Söner i Stockholm.

Här en firma i Stockholm som erbjuder sig att sy alla förekommande svenska folkdräkter. Det säger sig självt att dräkterna inte blev särskilt korrekta, men eftersom kunderna inte kunde avgöra detta, så var alla nöjda.

Falska rättviksdräkter

RAINE MICKELS

I slutet av 1800-talet blev de nationalromantiska strömningarna starka i Norden. I Sverige skapade Artur Hazelius bland annat Skansen och Nordiska museet. Hemslöjds- och hembygdsföreningar grundades. "Allmogekulturen" blev på modet och landskapet Dalarna, och speciellt siljanssocknarna, ansågs representera något ursvenskt, äkta och oförstört. Turister började att söka sig hit och många tjugiga sommarvillor byggdes i nationalromantisk stil, något som vi ser exempel på i Sjurberg. Hotellen Siljansborg och Persborg grundades där de kungliga flera gånger var gäster. Eftersom Hazelius anställde unga kvinnor från Dalarna för att arbeta på Skansen och Nordiska museet, blev sockendräkterna härifrån välkända för stockholmarna. Flickorna skulle givetvis vara dräktklädda under tjänstgöring.

Vykort från 1900-talets början, som kunde användas som förlaga när man sydde en "Daladräkt".

En "rättviksdräkt" som använts och ärvt i södra Sverige. Breddan är felvänd och veckad över hela bredden. Kjolväskan har ingen som helst anknytning till Rättvik och snörlivets utformning är ren fantasi. Gråhättan är också antagligen sydd med ett vykort som förlaga. För någon som aldrig har sett någon annan rättviksdräkt är det naturligtvis omöjligt att avgöra om dräkten är äkta eller ej.

Så småningom ville många "utsocknes" skaffa egna dräkter. Speciellt populärt var det att klä sina barn i någon form av "Daladräkt". Kunskapen om dräkterna, var hos beställarna obefintlig. Äkta eller falskt spelade mindre roll och rättviksdräkten var populärast av dem alla. Det fanns flera olika sätt att skaffa en "rättviksdräkt". Om man hade god ekonomi och var här som turist, kunde man beställa från någon dräktsömmerska i Rättvik. Då fick man ju en alldeles äkta dräkt. Dräktsömmerskorna kunde även leverera direkt till exempelvis NK i Stockholm där man kunde köpa sig en dräkt.

Efterfrågan var emellertid så stor att det uppstod en omfattande marknad för falska daladräkter. Sömmerskor och sömnadsfirmor

Här ännu en fantasidräkt som använts i södra Sverige. Här har breddan sytts som ett löst förkläde och väskan är fritt komponerad. Snörlivet är ganska likt ett äkta men det syns genast på de otypiska och glest påsydda maljorna att det är ett plagiat och inte äkta. Också här är gråhättan ett plagiat. Det syns på de röda bandens infästning i hättan.

runt om i landet, började att ta upp beställningar och ofta åtog de sig att sy upp folkdräkter från hela landet. Tidningen Allers-familjeyournal publicerade mönster och beskrivningar till dräkter, främst från Rättvik. Dessa mönster var ren fantasi. Man kunde också sy sin dräkt själv, utgående från den mängd vykort med rättviksmotiv som publicerades.

I dag dyker dessa fantasidräkter ofta upp i södra Sverige på auktioner och försäljningssajter. Är man inte insatt i hur en äkta rättviksdräkt ser ut, kan det vara omöjligt att skilja på äkta och falskt. Köper man en dräkt på nätet gäller det alltså att vara uppmärksam.

Två flickor i plagierade rättviksdräkter som inte är så värst lika de äkta men flickorna och deras föräldrar tyckte säkert att de var mycket fina i sina dräkter.

Fantasifullt komponerad "rättviksväska".